

## اخبار



## قدر کلامِ چون گوهرِ رهبرانقلاب را بدانیم

محمدعلی مجاهدی گفت: نقدهای رهبر انقلاب به اشعار شاعران مطرح، در عین بجا، علمی و دقیق بودن، همچون گوهرهای ارزشمندی است که باید قدر آن‌ها را دانست.

مدیر دبیرخانه دایمی شعر آیینی کشور صبح روز گذشته در حاشیه مراسم گعده امین در کتابخانه حضرت آیت... خامنه‌ای در گفت‌وگو با خبرنگار فارس در خصوص احاطه رهبر انقلاب به شعر تأکید کرد: من امروز از پس چیزی نزدیک ۷۰ سال آشنایی خانوادگی با رهبر انقلاب و فعالیت در حوزه شاعری، می‌گویم نقدهای ایشان برای من راه‌گشا بوده است.

**انجمن‌ها هستند که شاعر را می‌پرورانند نه مراسم‌ها**  
مجاهدی با اشاره به این‌که باید انجمن‌های شعر را جدی گرفت؛ افزود: شاعر در انجمن‌هاست که با چکش کاری اشعارش و شنیدن نقدها پرورش می‌یابد و مراسم‌ها تنها محلی برای خواندن شعر هستند. مدیر دبیرخانه دایمی شعر آیینی کشور در مراسم نام‌برده طی سخنانی تصریح کرد: آشنایی من با رهبری به سال آخر دبیرستان من و پیش از انقلاب بر می‌گردد. مجاهدی با اشاره به این‌که آن‌وقت انجمنی ادبی در دبستان ملی مسعود بود که پنج‌شنبه‌های هر هفته بعد از نماز مغرب و عشا در دفتر مدیر دبستان برگزار می‌شد؛ بیان کرد: به طور معمول تا ۸ شاعر هر هفته در این انجمن شعری حضور می‌یافتند و اولین آشنایی من با رهبری هم آن‌جا شکل گرفت.

وی افزود: سیدحسین حسینی با این‌که شاعری سپیدموی بود شعری در آن انجمن خواند که در پی آن رهبری ۲ ایراد از ایشان گرفتند که وارد بود و این استاد هم پذیرفت. مجاهدی با اشاره به این‌که از همان ابتدا مشخص بود آیت... خامنه‌ای به تمامی ارکان شعری مثل وزن عروضی، آرایه‌های ادبی و ساختارها کاملاً مسلط هستند؛ تصریح کرد: شعر اسفهرانی و شعری که بیش‌تر در مسیر مضمون‌یابی است همچنین رصد کردن مضامین نوو ناب و غیرتکراری از علائق رهبری در حوزه شعر است.

وی با بیان این‌که رهبری اشعار قدسی مشهدی را که شاعر زندانی زمان شاه و از دوستان صمیمی رهبری بود بسیار دوست دارد تأکید کرد: رهبری در حوزه‌ای که من به استادی آن می‌پردازم یعنی شعر دقیق‌النظر و باریک‌بین و راه‌گشا و آموزنده‌ما نیز در این مسیر هستند.

## آثار فراموش شده طاهره صفارزاده در «خیمه»



ماهانما «خیمه» در شماره آبان به زندگی «طاهره صفارزاده» شاعر و مترجم قرآن پرداخته و شهادت و مقاومت را در اندیشه‌های موسس کانون فرهنگی نهضت اسلامی بررسی کرده است.

به گزارش ایرنا، صد و هفتاد و دومین شماره ماهانما خیمه که ویژه آبان است به مطالبی در باره طاهره صفارزاده، شهید سیدهاشم صفی‌الدین از رهبران حزب...، اchiedه‌برزگی، میراث‌مکتوب فاطمی، نماز جمعه نصر، همایش سالانه خانواده‌هایت‌آرا...، زنجان، نمادها و نمونه‌های عاشورایی قیام مقاومت لبنان و فلسطین و نگاهی به فعالیت‌های آستان قدس رضوی در حوزه تربیت دینی کودکان اختصاص دارد. این مجله در بخش چهره ماه با عنوان رهگذر مهتاب نوشت: بانوی بسان سرو، ایستاده در قامت ادیبی دانشمند، مترجمی توانمند، شاعری نیرومند و قرآن‌شناسی خردمند. آبان ماه، هم‌تولد اوست و هم ماه در گذشتش. بانوی گر اقتدر، زنده‌یاد دکتر طاهره صفارزاده، متولد ۲۷ آبان ۱۳۱۵ در سیرجان کرمان است و در گذشته چهارم آبان ۱۳۸۷ در تهران. بانویی که هم ترجمه‌های ارزشمندی از قرآن و ادعیه به یادگار گذاشت و هم آثار عمیقی در حوزه ادبیات و شعر؛ شاعری که شعرهایش مثل هیچ‌کس نبود و اندیشه دغدغه‌مندی مسلمانان جهان را در خود داشت. بانویی که از نخستین شاعران فلسطین در دهه ۵۰ خورشیدی بود. گرچه هم ترجمه‌های ارزشمند او و هم مجموعه‌های شعرش در غفلت زمانه‌ما ناشناخته‌مانده است؛ این ناشناختگی از خطای فراموشکاری ماست.

## علاّمه اقبال لاهوری؛ منادی وحدت با ادب فارسی

## گزارش خراسان از همایش بین المللی اقبال لاهوری که روز گذشته به میزبانی دانشگاه فردوسی برگزار شد

محمد بهبودی نیا culture@khorasannews.com همایش بزرگداشت اقبال لاهوری شاعر نامدار ادب فارسی، با حضور سرکنسول های عراق، ترکیه، پاکستان و تعداد زیادی از استادان و دانشجویان در دانشگاه فردوسی مشهد برگزار شد. در ابتدای این مراسم، مهدی کرمانی، معاون فرهنگی، اجتماعی و دانشجویی دانشگاه فردوسی گفت: شعر فارسی با وجود تمام مرزبندی‌ها همچنان حلقه اتحاد فارسی‌زبانان است که در طول عمر پر مایه خود چهره‌های برجسته ادبی را به خود دیده که یکی از این چهره‌ها اقبال لاهوری است. او چهره‌ای است که هر فارسی‌گویی را می‌توان مفتخر به همزبانی با او دانست.

### نماد وحدت در شعر فارسی

پس از سخنرانی دکتر مهدی کرمانی، محمد شهریار، سرکنسول پاکستان به جایگاه دعوت شد. شهریار با اشاره به این‌که اقبال در حقیقت پلی میان کشورها و مرزها به شمار می‌آید گفت: امروز شعرهای او در زمینه عدالت اجتماعی زبانشاعران جهان است. او شاعری وفلسوف بزرگی است که در پاکستان چشم به جهان گشود و برای تحصیل از لاهور تا کمبریج و مونپخ رفت. شاعری که زبان فارسی را حلقه وصل محکمی میان کشورهای فارسی زبان می‌دانست. او در گستره بی‌کران شعر خود به مضامین اجتماعی، اخلاقی، فلسفی و... می‌پردازد و همواره در سرودن شعر نگاهی به سوی شاعرانی از جمله حافظ، فردوسی و مولوی دارد.

وی افزود: یکی از انقلابی‌ترین مفاهیم اقبال «نظریه خودی» است که تا امروز مقالات فراوانی در باره این موضوع نوشته شده است.

### دانشگاه فردوسی، پیشتاز در اقبال

### پژوهی

دکتر محمد جعفر یاحقی، رئیس این همایش به عنوان سومین سخنران این مراسم، سابقه اقبال‌پژوهی در دانشگاه فردوسی را همزمان با تأسیس دانشکده ادبیات پیش از انقلاب عنوان کرد و گفت: ما اقبال را در زمره شاعران تاریخ ادبیات فارسی می‌دانیم زیرا بیشترین شعرهایش را به زبان فارسی گفته و بیشترین تأثیر را از مولوی گرفته است. او مطالعات زیادی در فلسفه غرب داشته ولی تأمل او بیشتر بر مولانا بوده است.

### اندیشه اسلام وطنی اقبال

وی گفت: اندیشه اقبال اندیشه اسلام وطنی است و وحدت اسلامی نقطه عطف این تفکر اقبال است. این شاعر، منادی خوبی برای اسلام و استقلال پاکستان شد. امروز میان ایران و پاکستان شاهد ارتباط‌های خوبی در زمینه فعالیت‌های ادبی هستیم و ما از مسئولان پاکستان می‌خواهیم که این ارتباط را همچنان حفظ کنند.

دکتر یاحقی تصریح کرد: به پیشنهاد ما در پاکستان کرسی فردوسی‌شناسی راه‌اندازی شد. ما نیز باید کوشش کنیم کرسی اقبال‌شناسی را در ایران راه‌اندازی کنیم زیرا این شاعر جایگاه والایی دارد که بزرگان ادبیات و پژوهشگران ایرانی و پاکستانی به این نکته تأکید دارند.

### شگردهای اقبال در ترکیب سنت و مدرنیته

پس از سخنرانی استاد یاحقی، دکتر مهدی شهریار، سرکنسول پاکستان به جایگاه دعوت شد. شهریار با اشاره به این‌که اقبال در حقیقت پلی میان کشورها و مرزها به شمار می‌آید گفت: امروز شعرهای او در زمینه عدالت اجتماعی زبانشاعران جهان است. او شاعری وفلسوف بزرگی است که در پاکستان چشم به جهان گشود و برای تحصیل از لاهور تا کمبریج و مونپخ رفت. شاعری که زبان فارسی را حلقه وصل محکمی میان کشورهای فارسی زبان می‌دانست. او در گستره بی‌کران شعر خود به مضامین اجتماعی، اخلاقی، فلسفی و... می‌پردازد و همواره در سرودن شعر نگاهی به سوی شاعرانی از جمله حافظ، فردوسی و مولوی دارد.

وی افزود: یکی از انقلابی‌ترین مفاهیم اقبال «نظریه خودی» است که تا امروز مقالات فراوانی در باره این موضوع نوشته شده است.

### تأثیر اقبال بر شاعران ایرانی

دکتر محمدرضا نصیری، مدیر گروه شبیه‌قاره مطالعات آسیای صغیر فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی نیز در این مراسم به بررسی تاریخی، اجتماعی و ادبی اقبال لاهوری پرداخت و سپس رئیس اتاق اقبال‌پژوهی، دانشگاه بهاو لپور پاکستان به سخنرانی پرداختند.

دکتر حکیمه دسترنجی که از اقبال‌پژوهان شناخته شده است، پس از قرار گرفتن در جایگاه سخنرانان به موضوعی که تا امروز تا حدودی مورد غفلت قرار گرفته یعنی تأثیرگذاری اقبال لاهوری بر شاعران معاصر ایران سخن به میان آورد و گفت: «او اندیشه محوری «خودی»، آرمان‌های اجتماعی، بازگشت به خویشستن و نقد تمدن غربی را به گونه‌ای هنرمندانه در شعر خود گنجانده است. بسیاری از پژوهشگران معتقدند شعر اجتماعی، فلسفی ایران معاصر تا حدودی تحت تأثیر اقبال بوده است. مفاهیمی مانند حفظ ریشه‌ها، ظلم‌ستیزی و دوری از غرب‌گرایی با رواج اندیشه اقبال در ایران رواج پیدا می‌کند.

## ادب و هنر | ۷

## علاّمه اقبال لاهوری؛ منادی وحدت با ادب فارسی

## گزارش خراسان از همایش بین المللی اقبال لاهوری که روز گذشته به میزبانی دانشگاه فردوسی برگزار شد



عکس: میثم دهقانی

استعمارگرایانه انگلستان گفت: در اوایل قرن ۱۹ و ۲۰ میلادی کشورهای مختلف در حال تغییر و تحولاتی بود و در آن دوره انگلیسی‌ها به فکر تجزیه کشورهای اسلامی و ایجاد تفرقه میان مسلمانان بودند. در این دوره علمای بزرگی در کشورهای مختلف به مقابله با تفرقه ایستادند و اقبال نیز همواره با شعر خود دوشادوش این علمای بزرگ بر ای ایجاد وحدت میان مسلمانان تأکید داشت.

در بخش دوم این همایش، استادان محمدحسین ساکت (اقبال‌پژوه)، پدرام‌علی میرزایی (اقبال‌پژوه)، محمد تقوی (استاد دانشگاه فردوسی)، دکتر مریم خلیلی جهان‌تبیغ (استاد دانشگاه سیستان و بلوچستان) به ارائه مقالات پژوهشی در باره اقبال لاهوری پرداختند.

خبر مرتبط
<p><b>شاهراه ارتباط فرهنگی ایران و پاکستان</b></p> <p>روز گذشته سرکنسول پاکستان در حاشیه مراسم بزرگداشت اقبال لاهوری گفت: این مراسم، دومین همایش اقبال است که به میزبانی دانشگاه فردوسی مشهد با همکاری کنسولگری پاکستان برگزار می‌شود.</p> <p>وی افزود: اقبال را می‌توان پل ارتباطی میان دو کشور ایران و پاکستان دانست. او در واقع از طریق دیدگاه‌ها، نظریات و اندیشه‌هایش در حوزه معنویت و همچنین آگاهی بخشی اجتماعی توانسته دو کشور ایران و پاکستان را به همدیگر نزدیک‌تر کند.</p> <p>محمد شهریار خاطر نشان کرد: امروز روابط ایران و پاکستان روابط خوبی است. همان گونه که ما در مشهد، خیابانی به نام اقبال لاهوری داریم در شهرهای مختلف پاکستان خیابان‌هایی به اسم شخصیت‌های ایرانی مثل خیابان فردوسی، نام‌گذاری شده است.</p> <p>سرکنسول پاکستان گفت: برای دانشگاه‌های ماترویج زبان فارسی اهمیت زیادی دارد و به همین دلیل این زبان تا مقطع دکتر در کشور مادریس می‌شود. در برخی دانشگاه‌ها نیز کرسی فارسی‌پژوهی دایر شده است؛ اما پس از گذشت سال‌ها هنوز در دانشگاه فردوسی کرسی علامه اقبال نداریم. تنها یک تالار در دانشگاه فردوسی به نام تالار علامه اقبال راه‌اندازی شده است. کنسولگری پاکستان در مشهد تعدادی کتاب به این دانشگاه اهدا کرده تا دانشجویان بتوانند در تالار اقبال از این کتاب‌ها استفاده کنند.</p> <p>شهریار بیان کرد: امیدواریم دیپارتمان زبان اردو در دانشگاه فردوسی مشهد راه‌اندازی شود، آن‌شاه... که در آینده نزدیک این دیپارتمان فعال شود و به آموزش زبان اردو بپردازیم.</p>

# یادمانی برای خیاگر شمال خراسان

هنری نیز داشت بیش از ۶۰ سال در منطقه شمال خراسان به حرفه خنیاگری مشغول بودند.

مرآئی در ادامه بیان کرد: در این برنامه مستندی به کارگردانی علی‌عابدی در حدود ۳۵ دقیقه از زندگی بخشی عیسی قلی‌پور بخش خواهد شد. همچنین، دکتر حمیدرضا اردلان پژوهشگر عرصه موسیقی نواحی در باره ایشان به ایراد سخنرانی خواهند پرداخت. اجرای موسیقی شامل دوتار نوازی مرتضی گودرزی و همچنین فرزند مرحوم قلی‌پور بخش دیگری از این مراسم خواهد بود.

یادمان بخشی عیسی قلی‌پور با عنوان «شب بخشی» به همت انجمن موسیقی ایران چهارشنبه ۲۳ آبان سال جاری، ساعت ۱۸ در سالن استاد شهناز خانه هنرمندان ایران برگزار می‌شود و ورود برای علاقه‌مندان آزاد است.

یادمان بخشی عیسی قلی‌پور، روز چهارشنبه ۲۳ آبان در سالن استاد شهناز خانه هنرمندان برگزار می‌شود.

به گزارش روابط عمومی انجمن موسیقی ایران، محمدعلی مرآئی، مدیرعامل انجمن موسیقی ایران در خصوص برگزاری این مراسم گفت: قرار است یادمان استاد بخشی بنام مرحوم عیسی قلی‌پور که از بزرگان و از بخشی‌های کرمانج خراسان بودند و متأسفانه ایشان را واسطه‌اربیهشت‌ماه امسال از دست دادیم را با عنوان «شب بخشی» با حضور خانواده ایشان و علاقه‌مندان به موسیقی فولکلور در خانه هنرمندان ایران برگزار شود.

وی افزود: این برنامه قرار است به همت انجمن موسیقی ایران در روز ۲۳ آبان ماه، ساعت ۶ عصر با همکاری خانه موسیقی و خانه هنرمندان به یاد این خواننده و نوازنده بزرگ دوتار برگزار شود. استاد قلی‌پور که نشان درجه یک

### خبر

### جزئیات آلبوم جدید «احسان خواجه امیری»

آلبوم «این روزها» دهمین آلبوم رسمی «احسان خواجه امیری» یک‌شنبه ۲۷ آبان روانه بازار موسیقی کشور خواهد شد. به گزارش ایسنا، احسان خواجه‌امیری جدیدترین آلبوم خود را در ۸ قطعه و در همکاری با هنرمندانی همچون علیرضا افکاری، هومن نامداری، امیربهادر دهقان، حسین غیاثی، اهورا ایمان و... روانه



احسان خواجه امیری | علیرضا افکاری  
AHSEAN KHAWAJE AMIRI | ALIREZA AFKARI